

IV ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ
З БІОЛОГІЇ
Черкаси-2018

Теоретичний тур :: тест А

8 клас

ТЕСТ "А" (правильним може бути тільки один варіант відповіді!)

1 Вкажіть, до якої групи з перелічених належить зображена рослина.

- а) несудинні спорові рослини;
- б) судинні спорові рослини;
- в) покритонасінні рослини;
- г) голонасінні рослини.

2 До відділу Червоні водорості належить:

- а) спірогіра;
- б) порфіра;
- в) хлорела;
- г) вольвокс.

3 Плід двосім'янка характерний для:

- а) блекоти;
- б) дурману;
- в) моркви;
- г) чистотілу.

4 Швидка зміна вмісту води в клітинах деяких рослин спричиняє швидку реакцію їхніх листків навіть на найменше подразнення. Це характерно для таких рослин, як:

- а) мімоза соромлива, венерині черевички;
- б) квасениця звичайна, мімоза соромлива;

- в) венерині черевички, росичка англійська;
- г) квасениця звичайна, непентес.

5 Виберіть із перелічених представників квіткової рослини:

- а) вольфія;
- б) вудсія;
- в) цератозамія;
- г) біота.

6 Вкажіть, зображений на малюнку орган:

- а) кореневище;
- б) коренеплід;
- в) коренева бульба;
- г) бульбоцибулина.

7

Вкажіть родину, до якої належить зображена рослина:

- а) Айстрові;
- б) Жовтецеві;
- в) Розові;

г) Лататтеві.

8 До грибів належить:

- а) пеніцил;
- б) амеби;
- в) мікроспоридії;
- г) голотурії.

9 Суцвіття-зонтик мають:

- а) конвалія;
- б) подорожник великий;
- в) вишня;
- г) смородина.

10 Кореневі бульби (кореневі шишки) мають:

- а) кукурудза, батат, морква;
- б) морква, буряк, хрін;
- в) батат, жоржина, пшінка;
- г) хрін, капуста, жоржина.

11 Чоловічий гаметофіт у покритонасінних це:

- а) зародковий мішок;
- б) пилкова трубка;
- в) пилкове зерно;
- г) андроцей.

12 Вкажіть представника відділу Голонасінні:

- а) ефедра двохколоскова;
- б) плаунок палауновидний;
- в) страусове перо звичайне;
- г) зозулин льон.

13 Мікориза це:

- а) симбіоз;
- б) паразитизм;
- в) хижацтво;
- г) конкуренція.

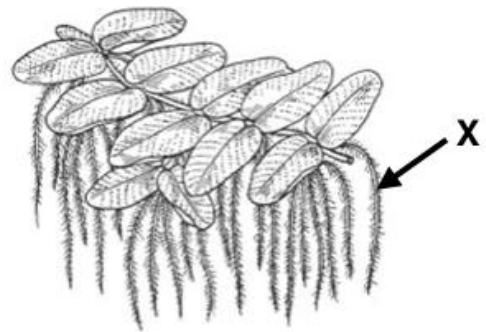
14 Дихальні корені характерні для:

- а) кипарису;
- б) фікусу;
- в) орхідеї;
- г) бромелії.

15 Сухий нерозкривний плід кукурудзи, що містить одну насінину та тонкий, щільно прилягаючий до насінної шкірки оплодень, це:

- а) качан;
- б) початок;
- в) зернівка;
- г) сім'янка.

16 Структура, позначена буквою X, це:

- а) листок;
- б) стебло;
- в) корінь;
- г) спорангій.

17 Процес, в результаті якого поглинається вуглекислий газ і виділяється кисень, це:

- а) транспірація;
- б) дихання;
- в) фотоліз;
- г) фотосинтез.

18 До грибів – паразитів людини належать:

- а) печериця звичайна;
- б) сальмонела;
- в) трихофітон;
- г) клостридіум.

19 Діатомові водорості:

- а) належать до багатоклітинних організмів;
- б) належать до квіткових рослин;
- в) здатні до фотосинтезу;
- г) мають панцир з оксалату кальцію.

- 20 Вкажіть групи рослин, розподілені за їхнім відношенням до вологи:**
- а) гігрофіти, гідрофіти, сціофіти;
 - б) гідрофіти, мезофіти, ксерофіти;
 - в) гідрофіти, лісові, болотні;
 - г) мезофіти, ксерофіти, лучні.
- 21 Який полісахарид характерний для клітин квіткових рослин?**
- а) глікоген;
 - б) муреїн;
 - в) целюлоза;
 - г) хітин.
- 22 Самців немає у:**
- а) тихоходів;
 - б) попелиць;
 - в) п'явок;
 - г) ківсяків.
- 23 Найбільшу довжину тіла серед сучасних комах мають:**
- а) жуки;
 - б) паличники;
 - в) метелики;
 - г) бабки.
- 24 Без метаморфозу розвивається:**
- а) краб;
 - б) нереїс;
 - в) річковий рак;
 - г) пасовищний кліщ.
- 25 У зовнішньому скелеті комах відсутні:**
- а) тергіти;
 - б) протонефридії;
 - в) гомілки;
 - г) стерніти.
- 26 Зазначте вид, який викликає тяжке захворювання людини – хворобу Чагаса:**
- а) *Trypanosoma brucei*;
 - б) *Trypanosoma vivax*;
 - в) *Leishmania tropica*;
 - г) *Trypanosoma cruzi*.
- 27 Зазначте кількість сердець у дощового черв'яка:**
- а) 5;
 - б) 3;
 - в) 5 пар;
 - г) 2 пари .
- 28 Порожнина тіла в павука-хрестовика:**
- а) відсутня;
 - б) міксоцель;
 - в) схізоцель;
 - г) целом.
- 29 Зазначте функцію кеберів органу двостулкових:**
- а) видільна;
 - б) травна;
 - в) захисна;
 - г) дихальна.
- 30 Оберіть комах з повним перетворенням:**
- а) людська блоха, жук-олень;
 - б) жук-плавунець, двокрила одноденка;
 - в) жуки-водолюби, степовий цвіркун;
 - г) зелений коник, богомол звичайний.
- 31 Оберіть представників, що належать до типу Інфузорії:**
- а) сувійка, балантидій, стилоніхія;
 - б) балантидій, обелія, грегарини;
 - в) стилоніхія , сувійка, амеба;
 - г) амеба, обелія, сувійка.
- 32 Народжувати личинок можуть:**
- а) бджоли;
 - б) попелиці;
 - в) трихограми;
 - г) короїди.
- 33 Одну пару крил мають:**
- а) щипавки;

- б) хрущі;
- в) комарі;
- г) воші.

34 Переносниками лейшманії є:

- а) кровосисні клопи;
- б) муха це-це;
- в) москїти;
- г) кліщі.

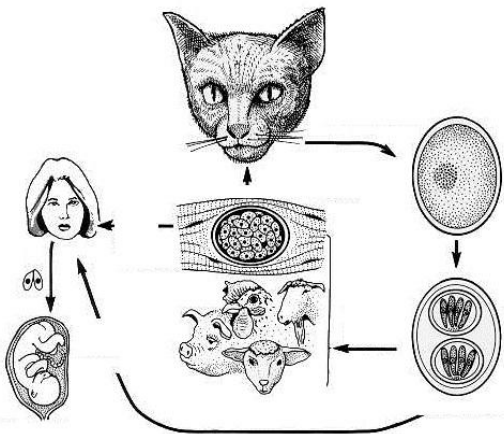
35 Вкажіть, за наявністю якого органу нереїс відрізняється від дощового черв'яка:

- а) надглотковий ганглії;
- б) гонада;
- в) параподія;
- г) септа.

36 Вкажіть, до якого типу належить клас Морські лілії

- а) Губки;
- б) Кишковопорожнинні;
- в) Реброплавці;
- г) Голкошкірі.

37

Вкажіть, життєвий цикл якого одноклітинного організму зображено на малюнку:

- а) *Entamoeba histolytica*;
- б) *Trypanosoma brucei*;
- в) *Toxoplasma gondii*;
- г) *Lambliia intestinalis*.

38 Вкажіть, у кого з плазунів чотирикамерне серце:

- а) ящірки;
- б) крокодила;
- в) черепахи;
- г) змії.

39 В тропічному лісі Південної Америки мандрівник побачив крупні (більше 15 см) сліди тварини із трьома пальцями. Кому вони належать?

- а) ламі;
- б) кайману;
- в) тапіру;
- г) яванському носорогу.

40 Представники якої родини птахів наявні в фауні Аляски?

- а) Колібрі;
- б) Лелекові;
- в) Птахи-миші;
- г) Пінгвінові.

41 До парнокопитних належить:

- а) лама;
- б) тапір;
- в) тарпан;
- г) бегемот.

42 Вкажіть, скільки слухових кісточок є у середньому вусі жаби:

- а) 0;
- б) 1;
- в) 2;
- г) 3.

43 Визначте ряд ссавців, до якого належать найменші за розміром види:

- а) комахоїдні;
- б) гризуни;
- в) однопрохідні;
- г) хижі.

44 Волосини хутра хом'яка косматого (*Lophiomys imhausi*) мають велику кількість мікроскопічних отворів, і, при розгляді під мікроскопом, нагадують ажурну решітку. Навіщо потрібне таке пристосування?

- а) для збільшення плавучості — між отворами затримується повітря, завдяки чому тварина не тоне;
- б) для збільшення термоізоляційних властивостей - між отворами затримується повітря, що затримує тепло;
- в) для захисту від ектопаразитів — кінцівки кліщів, бліх та інших ектопаразитів застрягають у хутрі, і паразити втрачають здатність рухатись;
- г) для захисту від хижаків — тварина гризе кору отруйних дерев, після чого змащує хутро отруйною слиною, яка легко всмоктується в таке хутро.

45 Боривітер звичайний — дрібний сокіл, широко поширений в Україні, в тому числі в містах. Цей птах живиться мишовидними гризунами. Щоб оцінити наявність достатньо великої кількості здобичі, боривітер яскравого сонячного дня пролітає над кормовою територією. На що звертає увагу птах?

- а) на чисельність гризунів, які за таких погодних умов вилазять із нірки, і гострий зір боривітра дозволяє углядіти їх;
- б) на чисельність котів, які гріються в сонячних променях, оскільки велика чисельність котів вказує на велику кількість мишовидних гризунів;
- в) на сліди сечі гризунів, адже сеча світиться в ультрафіолетових променях, а боривітер спроможний сприймати ультрафіолетові промені;
- г) на запах гризунів, адже при нагріванні теплі конвективні потоки повітря піднімаються вгору, і запах легко почути навіть на висоті.

IV ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ УЧНІВСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ
З БІОЛОГІЇ
Черкаси-2018

Теоретичний тур :: тест Б

8 клас

ТЕСТ "Б" (правильними можуть бути від 1 до 5 варіантів відповіді)

1

Вкажіть вірні характеристики щодо зображеного листка.

- а) простий;
- б) складний;
- в) серцевидний;
- г) перистолопатовий;
- д) нирковидний.

2 До однодомних рослин належать:

- а) огірок;
- б) конвалія;
- в) ліщина;
- г) малина;
- д) пирій.

3 До Червоної книги України включені:

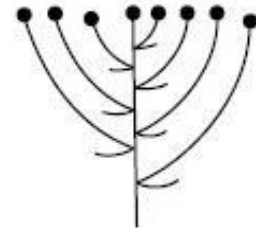
- а) астрагал шерстистоквітковий;
- б) береза пухнаста;
- в) дельфіній високий;
- г) зіновать Пачоського;
- д) ковила волосиста.

4 Мичкувату кореневу систему мають:

- а) редис;
- б) ковила;
- в) омела;
- г) ламінарія;

д) осока.

5 Вкажіть твердження, які є вірними для зображеного суцвіття:

- а) щиток;
- б) зонтик;
- в) просте;
- г) колос;
- д) складне.

6 Вкажіть вірні твердження:

- а) у чини вусики стеблового походження;
- б) у гороху вусики листкового походження;
- в) у хлорофітума вуса кореневого походження;
- г) у винограду вусики стеблового походження;
- д) у суниці вуса кореневого походження.

7 Вкажіть рослини, яким характерне епігейне (надземне) проростання насіння.

- а) редька;
- б) гарбуз;
- в) дуб;
- г) квасоля;
- д) пшениця.

8 Яким рослинам притаманні фотосинтетичні пігменти фікобіліни?

- а) ламінарія;
- б) порфіра;
- в) анабена;
- г) саргасум;
- д) вольвокс.

9 Вкажіть вірні твердження щодо *Convallaria majalis* (конвалія травнева)

- а) суцвіття завійка;
- б) листки складні;
- в) наявне кореневище;
- г) зав'язь верхня;
- д) оцвітина подвійна.

10 Вкажіть вірні характеристики щодо квітів рослин:

- а) у картоплі квітка має 6 вільних пелюсток;
- б) у кульбаби квіти зібрані у суцвіття колос;
- в) у яблуні має квітка 5 пелюсток;
- г) у пшениці квіти зібрані у суцвіття кошик;
- д) у соняшника квіти можуть бути кількох типів.

11 Вкажіть рослини, у яких утворюються бульби стеблового походження:

- а) жоржина;
- б) картопля;
- в) редиска;
- г) селера;
- д) топінамбур.

12 Вкажіть зайве (за екологічною ознакою середовища існування):

- а) молодильник озерний;
- б) баранець звичайний;
- в) плаун річний;

г) діфазіаструм сплюснутий (зелениця сплюснута);

д) плаунок швейцарський (плаунчик швейцарський).

13 Хто з наведених рослин формує сухі розкриті плоди?

- а) жито;
- б) грицики;
- в) пшениця;
- г) квасоля;
- д) гречка.

14 У кого із рослин наявні квітки із актиноморфною оцвітиною:

- а) шавлія;
- б) огірок;
- в) гвоздика;
- г) лілія;
- д) шипшина.

15 М'ясисте супліддя притаманне плодам:

- а) апельсину;
- б) шовковиці;
- в) айви;
- г) ананасу;
- д) інжиру.

16 Вкажіть вірні твердження:

- а) дирофіляріями людина заражається через комарів від собак;
- б) альвеокок розвивається набагато швидше, ніж ехінокок;
- в) ракоподібні – проміжні хазяї бичачого ціп'яка;
- г) трематоди – збудники слонової хвороби людини;
- д) котячий сисун здатний жити в тілі людини набагато довше, ніж печінковий сисун.

17 До твердокрилих належать:

- а) колорадський жук;
- б) черепашка шкідлива;
- в) турун угорський;
- г) капуста звичайна (вовчок);
- д) вуховертка звичайна (щипавка).

18 Вкажіть, яким паразитом можливо самозараження людини (за нормальної поведінки):

- а) гострик;
- б) трихінела;
- в) ришта;
- г) нитчатка Банкрофта;
- д) дирофілярія (*Dirofilaria repens*).

19 Назвіть прісноводних молюсків, що розвиваються з метаморфозом:

- а) жабурниця;
- б) перлівниця;
- в) гребінець;
- г) дрейсена;
- д) мідія.

20 До комах з неповним перетворенням належать:

- а) дибка степова;
- б) бабка Дозорець-імператор;
- в) білан капустяний;
- г) муха хатня;
- д) мурашиний лев.

21 Вкажіть, у кого з паразитичних черв'яків перша личинка рухається за допомогою війок:

- а) котячий сисун;
- б) стьожак широкий;
- в) бичачий ціп'як;
- г) свинячий ціп'як;
- д) ехінокок.

22 Вкажіть вірні твердження:

- а) іксодові кліщі здатні переносити піроплазмоз;
- б) москіти – найпоширеніші переносники лоаозу;
- в) трипаносом переносять клопи-редувіїди;
- г) карликовий ціп'як має два проміжних хазяїна у циклі розвитку;
- д) воші – основні переносники епідемічного висипного тифу.

23 Вкажіть, що притаманно представникам типу Скреблянки:

- а) первина порожнина тіла;
- б) вторинна порожнина тіла;
- в) цементна залоза у самців;
- г) маточний дзвін у самок;
- д) партеногенез.

24 Зазначте, якій ротовий апарат притаманний статевозрілим особинам перетинчастокрилих:

- а) сисний;
- б) колучо-сисний;
- в) гризучий;
- г) гризучо-лижучий;
- д) лижучий.

25 Зазначте представників, личинки яких є хижаками:

- а) волохокрильці;
- б) лускокрилі;
- в) сітчастокрилі;
- г) бабки;
- д) перетинчастокрилі.

26 Тегумент характерний для:

- а) сисунів;
- б) нематод;
- в) стьожаків;
- г) скреблянок;
- д) планарій.

27 Зазначте, що об'єднує наступних комах:

лісова мурашка та терміт шкідливий?

- а) дві пари перетинчастих крил;
- б) личинки живляться їжею тваринного походження;
- в) всі види є соціальними;
- г) розвиток без метаморфозу;
- д) розвиток із метаморфозом.

28 Вкажіть вірні твердження:

- а) довжина тіла волосоголовця більше, ніж у анкілостоми;
- б) стьожак широкий має два проміжних хазяїна;
- в) лямблії не здатні утворювати цисти;
- г) лямблії зазвичай мають два ядра, а дизентерійна амеба – чотири;
- д) збудник онкоцеркозу активно переміщується під шкірою людини.

29 Зазначте, представники якого виду мають у життєвому циклі двох проміжних хазяїв:

- а) малярійний плазмодій;
- б) сисун печінковий;
- в) сисун котячій;
- г) стьожак широкий;
- д) аскарида людська.

30 Оберіть всі можливі варіанти органів дихання павуків:

- а) лише легеневі мішки;
- б) легеневі мішки та трахеї;
- в) лише трахеї.
- г) лише легені;
- д) трахеї та легені.

31 Оберіть представників земноводних, що занесені до Червоної книги України:

- а) ропуха очеретня;
- б) кумка жовточерева;
- в) жаба ставкова;

- г) їстівна жаба;
- д) кумка гірська.

32 Вкажіть, у чому суть механізму подвійного дихання птахів:

- а) вони роблять удвічі більше дихальних рухів, ніж інші хребетні;
- б) кисень розчиняється у плазмі крові та поглинається дихальними пігментами;
- в) газообмін у легенях відбувається і при вдиху, і при видиху;
- г) газообмін відбувається і через легені, і через шкіру;
- д) вони роблять два вдихи підряд.

33 Вкажіть неотруйних змій:

- а) анаконда;
- б) вуж водяний;
- в) мідянка звичайна;
- г) полоз леопардовий;
- д) гадюка степова.

34 До жуйних парнокопитних належать:

- а) лами;
- б) тапіри;
- в) кози;
- г) буйволи;
- д) зебри.

35 Оберіть тварин, що мешкають в Австралії (види, що проникли за допомогою людини не враховуйте)

- а) алігатори;
- б) дятли;
- в) землерийки;
- г) пінгвіни;
- д) кажани.

36 Визначте, кому притаманна здатність до ехолокації:

- а) дельфіни;
- б) кити;

- в) кажани;
- г) акули;
- г) скати.

37 Вкажіть представників ряду Хижі:

- а) барібал;
- б) генетта;
- в) манул;
- г) сурікат;
- д) фосса.

38 До анамній належать:

- а) аксолотль;
- б) крокодил;
- в) короп;
- г) кумка червоночерева;
- д) лелека.

39 Миша хатня:

- а) належить до ряду Комахоїдні;
- б) має двокамерне серце;
- в) має два кола кровообігу;
- г) з'явилася у кембрійському періоді;
- д) належать до Плацентарних.

40 До рептилій належать:

- а) гатерія;
- б) апендикулярія;
- в) мідянка;
- г) кобра;
- д) морський огірок.

41 Якобсонів орган відсутній:

- а) у черепах;
- б) у крокодилів;
- в) у змій;
- г) у птахів;
- д) у ссавців.

42 Амфібії можуть жити:

- а) в океанах;

- б) у печерних водоймах;
- в) у кронах дерев екваторіальних дощових лісів;
- г) у ґрунті вологих лісів помірної кліматичної зони;
- д) у річках і озерах помірної кліматичної зони.

43 Кіль на грудині є у:

- а) страуса;
- б) крота;
- в) лелеки;
- г) пінгвіна;
- д) кажана.

44 Вкажіть тварин, в яких наявна барабанна перетинка

- а) алігатор;
- б) веретільниця;
- в) мідянка;
- г) сиворакша;
- д) тилипія;

45 З-поміж яструбиних птахів (яструбів, орлів, грифів та інших) чимало стенофагних видів, тобто видів із вузькою трофічною спеціалізацією. Вкажіть, які приклади трофічної спеціалізації наявні в яструбиних:

- а) поїдання личинок ос;
- б) поїдання мавп;
- в) поїдання риби;
- г) поїдання змій;
- д) поїдання плодів пальм.